

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОГО СУПРОВОДУ (ГІДІВ-ЕКСКУРСОВОДІВ)

Коваленко О. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва,
музикознавства та культурології*

**Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна**

Успіх підготовки будь-якого фахівця багато в чому залежить від того, як в людині поєднане його бажання бути фахівцем в обраній сфері діяльності з його природними нахилами.

Однією з передумов для початку екскурсійної діяльності є прагнення людини до пізнання історії. Зазвичай таке пізнання починається з бажання дізнатися що-небудь нове про місця власного проживання. У якийсь момент це бажання доповнюється необхідністю заглянути за межі місць проживання, потім за далекі межі. І, нарешті, настає час поділитися своїм новим знанням з оточуючими, захопити їх спільним відпочинком і розповіддю. Це і є прообраз першої екскурсії. Зазвичай, оточуючими є або власна сім'я, або друзі, або знайомі.

Якщо суспільство, обране для екскурсії, ставиться прихильно з історичною оповіддю та пропонує розвивати ініціативу, то справа захоплює, і починається серйозна робота. Як правило, людина з таким ходом дій стає серйозним професіоналом-екскурсоводом.

Іншою причиною може з'явитися бажання поширити якомога ширше цікаві відомості про будь-які історичні місця. Інтерес може припадати на місця навколо власного проживання, а також на місця, що рідко відвідуються або забуті. В цьому випадку входження в історичну науку настане, як наступна фаза популяризації знань про улюблений інтерес.

Для того щоб подорожуючі в дорозі не тільки дивилися та бачили, але й знали, що треба дивитися, корисно до подорожі заглянути в книги й уявити собі, на що звернути більше уваги. Так ось, в які книги заглянути та де такі книги розташовуються, це окрема тема. Пошук відомостей про місця передбачуваних

екскурсій може бути дуже захоплюючим, корисним і необхідним заняттям. Пошук можна починати з енциклопедій, словників, довідників, каталогів, путівників та краєзнавчих видань. Потім за списком літератури визначаються книги другої черги. До них належить спеціальна література, наукові монографії, дослідження, рідкісні книги. Третя черга пошуку інформації може бути пов'язана зі зверненням до першоджерел, архівів. Цікавим буває пошук історичних відомостей і в іноземних виданнях. У свою чергу робота з закордонними виданнями потребує знання іноземних мов. Отже, майбутньому гід-екскурсоводу слід приготуватися освоювати іноземні мови [2, с. 48].

Як будь-яка економічна діяльність, так і її різновид екскурсійна діяльність, вимагає від учасників професійних знань про ринок екскурсійних послуг ситуація на якому весь час змінюється. Співвідношення між споживанням і пропозицією послуг знаходиться в невидимій постійної залежності. В ринкових умовах гід-екскурсоводу потрібне знання і вміння знайти свою аудиторію, підготувати для неї свої екскурсійні програми і, отримуючи прибуток від реалізації, розвивати свою справу.

При такому формулюванні завдання коло знань екскурсовода може розширюватися й охоплювати область планування власної справи та її маркетингу. У підсумку це дозволить екскурсоводу правильно оцінити своє місце на ринку, успішно долати конкуренцію, сезонність, знижувати ризики і минати інші випробування, отримуючи при цьому достатні для існування грошові кошти [1, с. 257].

Отже, все вищезазначене і є теоретико-методичними основами професійної підготовки гід-екскурсовода на основі сучасної вітчизняної практики екскурсійної діяльності. Маючи професійну підготовку в області екскурсійної діяльності, гід-екскурсовод може, як педагог, передавати свої знання та майстерність.

Викладацька діяльність служить, по-перше, справі передачі власного досвіду, розвиваючи, таким чином, ринок послуг. По-друге, допомагає освоїти педагогічний досвід в уже наявних навчальних центрах або шляхом створення центру внутрішньофірмової підготовки екскурсоводів. По-третє, ця діяльність

також може позитивно відбитися на економіці справи, якою займається екскурсивод.

Література

1. Лук'янова Л. Г. Освіта в туризмі : навч.-метод посіб. / Л. Г. Лук'янова. – К. : «Вища школа», 2008. – 719 с.
2. Омельченко Б. Ф. Екскурсійне спілкування: пізнання, виховання, відпочинок / Б. Ф. Омельченко. – К.: «Думка», 2011. – 345 с.